

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 4367 від 12.11.2020
Народні депутати України
Д. Гетманцев, В. Кінзбурська, О. Ковальов

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення питань організації корпоративного управління в банках та інших питань функціонування банківської системи»

У проекті пропонується удосконалити низку положень Закону України «Про банки і банківську діяльність», зокрема, у частині: вимог до капіталу банків; банківського нагляду; повноважень ради банку, системи внутрішнього контролю та управління ризиками; вимог щодо набуття істотної участі у банку; пов'язаних осіб; створення та ліцензування банків; порядку відкриття філій та представництв іноземних банків на території України тощо.

Крім того, відповідні зміни пропонуються до Цивільного, Цивільного процесуального, Господарського процесуального кодексів України, законів України «Про Національний банк України», «Про депозитарну систему України», «Про Антимонопольний комітет України», «Про Національне антикорупційне бюро України», «Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» та деяких інших законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень з державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань», «Про Рахункову палату», «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», «Про Державне бюро розслідувань», «Про виконавче провадження», «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення залучення інвестицій та запровадження нових фінансових інструментів».

Метою проекту згідно із пояснювальною запискою до нього є «вдосконалення регулювання діяльності банків та банківських груп, зміцнення банківської системи України, усунення накопичених проблемних питань, виявлених під час наглядової та регуляторної діяльності

Національним банком, а також приведення законодавства України до стандартів ЄС стосовно організації корпоративного управління та системи ризик-менеджменту в банках».

Головне управління, розглянувши проект та у цілому підтримуючи його спрямованість на оновлення законодавства у сфері регулювання діяльності банків та банківських груп, організації корпоративного управління та системи ризик-менеджменту у банках, одночасно вважає за доцільне висловити щодо окремих положень проекту такі зауваження.

1. Щодо змін до Закону України «Про банки і банківську діяльність» (далі у цьому пункті – Закон)

1.1. У визначенні поняття «Державний реєстр банків – реєстр, що ведеться Національним банком України і містить визначені Національним банком України відомості про банки та їх відокремлені підрозділи, а також філії та представництва іноземних банків в Україні» (зміни до ст. 2 Закону) акцент, на наш погляд, має бути зміщений у бік безпосередньо суті (цільового призначення) реєстру як такого, а не визначення суб'єкта, який веде такий реєстр, що, загалом, є вторинним. Останнє взагалі цілком може бути виключено із пропонованого визначення, оскільки жодним чином не розкриває його зміст.

1.2. У проекті пропонується доповнити Закон новим терміном «комбінований буфер капіталу – сукупний розмір буферів капіталу: буферу консервації, контрциклічного буферу, буферу системної важливості, буферу системного ризику». При цьому, ані поняття «буфер капіталу», ані вказані види буферів капіталу у проекті не визначаються, що не забезпечує завершеність правового регулювання відповідних суспільних відносин.

Зауваження аналогічного змісту стосується також понять «капітал 1 рівня», «основний капітал 1 рівня», «додатковий капітал 1 рівня», «капітал 2 рівня», «сукупна експозиція під ризиком», «сукупні активи», «позабалансові зобов'язання» (див.: визначення понять «нормативи достатності капіталу», «коефіцієнт левериджу» – зміни до ст. 2 Закону; структура регулятивного капіталу банку – оновлена ст. 30 Закону, у якій дається визначення чомусь лише поняття «інструмент з умовами списання/конверсії»).

Принагідно звертаємо увагу на доцільність наведення у супровідних до проекту документах інформації щодо можливості банків забезпечити виконання протягом передбаченого трирічного перехідного періоду встановлених вимог щодо відповідних нормативів, у тому числі, з урахуванням етапності встановлення значень тих нормативів, для яких така є необхідною і запланованою.

1.3. Виникає питання щодо виключення терміну «капітал регулятивний» у ст. 2 Закону, зважаючи, зокрема, на те, що новий термін «нормативи достатності капіталу – співвідношення основного капіталу 1 рівня, капіталу 1 рівня, регулятивного капіталу до сукупної експозиції під ризиком»

містить термін «регулятивний капітал». Крім того, останній вживається й в інших приписах проекту (наприклад, зміни до ст. 9, оновлена ст. 30 Закону).

1.4. Згідно з п.п. 1, 2 ч. 6 оновленої ст. 9 Закону «Національний банк України визначає для банківської групи та/або підгруп банківської групи:

- 1) порядок розрахунку регулятивного капіталу;
- 2) порядок розрахунку достатності основного капіталу 1 рівня, капіталу 1 рівня, регулятивного капіталу та рівня їх достатності».

У даному випадку невдалою є редакція п. 2, у якому міститься подвійна вказівка на порядок розрахунку достатності відповідних видів капіталу, що певною мірою ускладнює розуміння припису. Відтак вбачається доцільним об'єднати приписи вказаних пунктів, виклавши їх як один припис – *«порядок розрахунку основного капіталу 1 рівня, капіталу 1 рівня, регулятивного капіталу та рівня їх достатності»*.

1.5. При визначенні Закону України «Про акціонерні товариства» у переліку законодавчих актів, вимогам яких повинен відповідати статут банку (оновлена ч. 1 ст. 16 Закону), слід враховувати той факт, що згідно з ч. 6 ст. 1 Закону України «Про акціонерні товариства» у разі суперечності норм цього Закону нормам законів, що регулюють порядок здійснення банківської діяльності, *норми законів, що регулюють порядок здійснення банківської діяльності, мають перевагу*.

1.6. У ч. 2 оновленої ст. 17 Закону, згідно з якою «документи юридичної особи, яка має намір здійснювати банківську діяльність, можуть подаватися для проведення її державної реєстрації виключно після погодження Національним банком України статуту цієї юридичної особи», з метою належного розуміння, вбачається доцільним замінити слова «можуть подаватися» словом «подаються».

1.7. Приписи абзаців 3, 4 п. 4 ч. 3 оновленої ст. 17 Закону, у яких йдеться про документи, визначені Національним банком України, що доводять «відповідність фінансового стану засновника - юридичної особи, майнового стану засновника - фізичної особи, а також фінансового/майнового стану всіх осіб, які здійснюватимуть опосередковане володіння істотною участю в особі, яка має намір здійснювати банківську діяльність, установленим Національним банком України вимогам» та «наявність у засновника (засновників) достатньої кількості власних коштів для здійснення заявленого внеску до статутного капіталу, джерела походження таких коштів», по суті, належать до одного предмету регулювання, а тому вбачається доцільним об'єднати їх одним положенням.

1.8. Викликає застереження положення нової ч. 7 ст. 17 Закону, згідно з яким «Національний банк України має право вимагати, а засновник (засновники) юридичної особи, яка має намір здійснювати банківську діяльність, а також особи, які набудуть істотної участі в цій юридичній особі після її державної реєстрації, інші особи зобов'язані надати додаткову інформацію, документи та пояснення, необхідні для уточнення/перевірки

наданих відповідно до вимог цієї статті документів/інформації, та/або для підтвердження виконання встановлених законодавством України вимог», у контексті, зокрема, того, що ч. 3 цієї ж статті передбачає вичерпний перелік документів, що подаються для погодження Національному банку України, який, на наш погляд, і слід, у разі необхідності, доповнювати із зазначенням конкретних документів. Принагідно зауважимо, що у проекті не визначаються правові наслідки ненадання зазначених документів.

Аналогічне зауваження стосується й нової ч. 4 ст. 19 Закону, за якою «Національний банк України має право вимагати, а засновник (засновники) юридичної особи, яка має намір здійснювати банківську діяльність, власники істотної участі в ній, інші особи зобов'язані надати додаткову інформацію, документи та пояснення, що є необхідними для уточнення/перевірки наданих відповідно до вимог цієї статті документів/інформації, та/або для підтвердження виконання встановлених законодавством України вимог». Перелік відповідної інформації вбачається доцільним конкретизувати у приписах статті, що визначають документи, які юридична особа, яка має намір здійснювати банківську діяльність, для отримання банківської ліцензії подає Національному банку України разом із заявою про видачу банківської ліцензії.

1.9. Згідно з оновленим п. 3 ч. 1 ст. 18 Закону Національний банк України має право відмовити у погодженні статуту у разі, якщо «документи не відповідають вимогам *та/або містять інформацію/відомості, що свідчать про порушення законів України чи нормативно-правових актів Національного банку України*». На наш погляд, виокремлення в якості відповідної підстави непогодження статуту наявності інформації/відомостей, що свідчать про порушення законів України чи нормативно-правових актів Національного банку України, виглядає недостатньо обґрунтованим, оскільки, по-перше, відмова Національного банку України ґрунтуватиметься, по суті, на його суб'єктивній оцінці *ймовірних* порушень законодавства, а, по-друге, такі порушення можуть безпосередньо не стосуватись банківської сфери.

1.10. У проекті повсюдно вживається формулювання «дотримання *норм (комплаєнс)*» (оновлений п. 5 ч. 2 ст. 19 Закону та інші). На наш погляд, з метою належного розуміння відповідних приписів у проекті вбачається доцільним уточнити, про які норми йде мова (на кшталт, наприклад, визначеного у Положенні про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 11.06.2018 № 64, поняття «підрозділ контролю за дотриманням *норм (комплаєнс)*», у якому йдеться про дотримання «*норм (комплаєнс), визначених законодавством України, цим Положенням*» (пп. 27 пп. 1 п. 1 розділу I)).

1.11. Припис нової ч. 4 ст. 19 Закону щодо зобов'язання повідомляти Національний банк України про «*будь-які суттєві зміни ...*» не відповідає принципу юридичної визначеності правової норми.

1.12. Положення нової ч. 5 ст. 19 Закону щодо зобов'язання юридичної особи, яка має намір здійснювати банківську діяльність, «забезпечити особам з інвалідністю та маломобільним групам населення доступність банківських та інших фінансових послуг, у тому числі доступ до приміщень, у яких здійснюється обслуговування клієнтів банку» не стосується предмету регулювання Закону. Зазначене питання, на наш погляд, має регулюватися спеціальним законодавством, яке встановлює загальні вимоги щодо створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення. До такого, зокрема, можна віднести Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності», який, серед іншого, створення такого середовища відносить до діяльності державних органів, органів місцевого самоврядування, юридичних та фізичних осіб при плануванні і забудові території (ст. 2), а у частині осіб з інвалідністю – Закон України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», який встановлює обов'язок підприємств, установ та організацій «створювати умови для безперешкодного доступу осіб з інвалідністю (у тому числі осіб з інвалідністю, які використовують засоби пересування та собак-поводирів) до об'єктів фізичного оточення» (ст. 26).

Принагідно звертаємо увагу на некоректність формулювання «особи з інвалідністю та маломобільні групи населення», зважаючи, зокрема, на припис п. 16 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», за яким «маломобільні групи населення – особи, які відчують труднощі при самостійному пересуванні, одержанні послуги, необхідної інформації або при орієнтуванні у просторі, зокрема *особи з інвалідністю, особи з тимчасовим порушенням здоров'я, вагітні жінки, громадяни похилого віку, особи з дитячими візками*». Отже, коректним є формулювання «особи з інвалідністю *та інші* маломобільні групи населення».

1.13. На наш погляд, потребує додаткового обґрунтування визначення в оновленій ст. 19¹ Закону в якості підстави для відмови Національного банку України юридичній особі, яка має намір здійснювати банківську діяльність, у видачі банківської ліцензії відсутність «спеціалістів, необхідних для забезпечення надання банківських та інших фінансових послуг, а також забезпечення здійснення внутрішнього контролю та управління ризиками» (п. 8 ч. 1), враховуючи те, що йдеться про період «створення» банку та спеціалістів, які не мають ключового відношення до управління банком, здійснення інших важливих функцій. До того ж, у п. 5 ч. 1 цієї ж статті, по суті, вже йдеться про наявність керівників юридичної особи, яка має намір здійснювати банківську діяльність, та/або її головного ризик-менеджера, та/або її головного комплаєнс-менеджера, та/або керівника її підрозділу внутрішнього аудиту, яка логічно впливає зі встановлення вимоги щодо відповідності вказаних осіб кваліфікаційним вимогам.

1.14. З метою захисту інтересів національної безпеки і оборони України, вбачається доцільним доповнити у новій редакції ч. 8 ст. 24 Закону перелік підстав, за яких Національний банк України має право відмовити в

акредитації філії іноземного банку, такою підставою, як створення такого банку відповідно до законодавства держави, що здійснює збройну агресію проти України у значенні, наведеному у ст. 1 Закону України «Про оборону України», та/або здійснення прямо чи опосередковано контролю над ним особами, які є резидентами зазначеної держави.

Аналогічне за змістом зауваження стосується нової ст. 34¹ Закону стосовно підстав, за яких Національний банк України матиме право відмовити у набутті або збільшенні істотної участі іноземною юридичною особою та фізичною особою-іноземцем у вітчизняному банку, а також нової редакції ст. 50 Закону у частині вимог до іноземної юридичної особи, акції (частки, паї) якої придбаватиме український банк.

1.15. У приписі п. 2 оновленої ч. 2 ст. 24 Закону, за яким «іноземний банк має право на відкриття філії в Україні за таких умов: ... 2) банківський нагляд у державі, в якій зареєстровано іноземний банк, з урахуванням отриманої Національним банком України інформації, *в цілому відповідає* Основним принципам ефективного банківського нагляду Базельського комітету з питань банківського нагляду, у тому числі в частині забезпечення ефективного нагляду на консолідованій основі», досить складно встановити зміст формулювання «в цілому відповідає». Юридична невизначеність правової норми може призводити до складнощів у правозастосуванні з відповідними наслідками.

1.16. Викликає питання пропозиція щодо виключення у ст. 33 Закону положення, яким забороняється банкам здійснювати випуск акцій на пред'явника, зокрема, у контексті ризику зниження прозорості інформації щодо корпоративного управління.

1.17. Згідно з ч. 10 оновленої ст. 34 Закону «Національний банк України має право визначати наявність значного чи вирішального впливу на управління або діяльність юридичної особи, у тому числі банку, та визнавати особу власником істотної участі в банку у визначеному ним порядку. *Ознаки наявності значного чи вирішального впливу на управління або діяльність юридичної особи, в тому числі банку, визначаються нормативно-правовими актами Національного банку України*». На наш погляд, зазначені ознаки доцільно визначити у Законі.

Зауваження аналогічного змісту видається актуальним і для ч. 6 ст. 37 Закону у частині визначення критеріїв оцінки колективної придатності ради та правління банку та оцінки забезпечення ними ефективного управління та контролю за діяльністю банку.

1.18. Викликає застереження припис ч. 2 нової ст. 34² Закону, згідно з яким «у разі, якщо особа не звернулася до Національного банку України за погодженням фактичного набуття або збільшення істотної участі у випадках та у строки, визначені Національним банком України, або Національний банк України відмовив такій особі в погодженні набутої або збільшеної істотної участі в банку, Національний банк України *має право тимчасово заборонити такому власнику істотної участі використання права голосу та/або*

вимагати відчуження відповідних акцій (паїв) банку», адже згідно із ч. 1 цієї ж статті «правочин, унаслідок вчинення якого особа набула або збільшила істотну участь у банку без погодження Національного банку України, у тому числі всупереч забороні Національного банку України, за винятком випадків, у яких допускається наступне погодження фактично набутої або збільшеної істотної участі згідно з частиною другою статті 34 Закону, – є нікчемним».

1.19. Згідно з ч. 17 оновленої ст. 39 Закону «Національний банк України має право вимагати позачергового скликання засідання ради банку». У даному випадку вбачається доцільним визначити підстави, за яких Національний банк України може реалізувати таке право.

1.20. Зі змісту припису з ч. 18 оновленої ст. 39 Закону, за якою «банк зобов'язаний щороку, не пізніше 30 квітня, та на вимогу Національного банку України надавати Національному банку України в межах його повноважень щодо здійснення банківського нагляду інформацію про питання, що розглядалися на засіданні ради банку, у тому числі щодо стану реалізації стратегії, бізнес-плану, планів підтримання достатності капіталу та достатності ліквідності, стратегії та оперативного плану управління проблемними активами банку та прийняті щодо них рішення, а також перелік членів ради банку, присутніх на засіданні», не зовсім зрозуміло, щодо якого засідання ради банку має подаватися інформація не пізніше 30 квітня.

1.21. Припис оновленої ст. 40 Закону, за яким «правління банку зобов'язане інформувати раду банку про виявлені в діяльності банку порушення законодавства, внутрішніх положень банку та про рівень ризиків, що виникають під час діяльності банку, несвоєчасне або неналежне виконання пов'язаними з банком особами зобов'язань перед банком», за своїм змістом належить до предмету ст. 46 «Обов'язки щодо інформування Національного банку України» Закону.

1.22. Частина 7 оновленої ст. 44 Закону, згідно з якою «банк утворює постійно діючі підрозділ з управління ризиками та підрозділ контролю за дотриманням норм (комплаєнс) ...», дублює абз. 3 ч. 3 цієї ж статті, за яким «внутрішній контроль банку здійснюється його підрозділами на трьох рівнях: ... підрозділ з управління ризиками та підрозділ контролю за дотриманням норм (комплаєнс) – другий рівень».

Таке ж зауваження стосується й ч. 1 оновленої ст. 45 Закону, за якою «банк утворює постійно діючий підрозділ внутрішнього аудиту», зважаючи на те, що згідно з абз. 4 ч. 3 ст. 44 Закону «внутрішній контроль банку здійснюється його підрозділами на трьох рівнях: ... підрозділ внутрішнього аудиту – третій рівень».

З метою уникнення вказаних дублювань, зазначені приписи ч. 7 оновленої ст. 44 та ч. 1 оновленої ст. 45 Закону доцільно виключити, одночасно відзначивши у ч. 3 оновленої ст. 44 Закону, що створювані підрозділи є постійно діючими.

1.23. Виглядають дискусійними приписи проекту щодо надання права Національному банку України визначати переліки *«іншої інформації»*, що є важливою для цілей банківського нагляду, валютного нагляду, нагляду (оверсайта) платіжних систем та систем розрахунків, а також перевірки банків з питань дотримання вимог законодавства, яке регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, про яку банк та власник істотної участі зобов'язані інформувати Національний банк України» (зміни до ст. 46 Закону), *«інших показників та іншої інформації»* щодо діяльності банку, які підлягають оприлюдненню» (зміни до ст. 69 Закону) без конкретизації змісту таких інформації та показників. Принаймні, така пропозиція потребує додаткового обґрунтування.

1.24. Зі змісту ч. 3 оновленої ст. 50 Закону, згідно з якою «банк зобов'язаний відчужити акції (частки, паї), набуті відповідно до частини другої цієї статті, протягом року з моменту набуття права власності на них або звернутись до закінчення цього строку до Національного банку України за отриманням письмового дозволу», незрозуміло, про дозвіл чого саме (подовження строку відчуження акцій (часток, паїв), залишення їх у власності тощо) йде мова.

1.25. У проекті пропонується виключити у ст. 53 Закону норму, за якою «банку забороняється встановлювати процентні ставки та комісійні винагороди на рівні нижче собівартості банківських послуг у цьому банку». Така пропозиція є дискусійною, з огляду, насамперед, на природу банків, як інституцій, які у своїй діяльності використовують залучені ресурси, що, відповідним чином, є визначальним при формуванні та реалізації банками політики ціноутворення. Крім того, такий підхід містить ризики завищення банками цін на інші послуги з метою компенсації збитків, або ж звуження пропозиції власних продуктів на ринку, що, у кінцевому результаті, призводить до зменшення ємності та асортиментної структури останнього, обмежуючи, тим самим, доступ до нього споживачів. Зауважимо також, що вказана пропозиція у супровідних до проекту документах не обґрунтовується, у тому числі, з визначенням видів банківських послуг, ціноутворення на які передбачається здійснювати у пропонований спосіб.

1.26. Із приписів оновленої ч. 4 ст. 59 Закону, нової ч. 6¹ ст. 137 Господарського процесуального кодексу України, оновленої ч. 4 ст. 150 Цивільного процесуального кодексу України, ч. 3 ст. 52 Закону України «Про виконавче провадження», якими пропонується заборонити накладати арешт на *«кошти банку, що знаходяться на його кореспондентських рахунках»*, не зовсім зрозуміло, про що саме йдеться, у тому числі, з огляду на те, що у пояснювальній записці до проекту йдеться про «заборону накладення арешту на кошти, що знаходяться на кореспондентських рахунках банку».

Принагідно зауважимо, що припис нової ч. 6¹ ст. 137 Господарського процесуального кодексу України, згідно з яким «не допускається забезпечення позову шляхом накладення арешту на кошти банку, що знаходяться на його кореспондентських рахунках», належить до предмету регулювання ч. 7 цієї ж статті.

1.27. Дискусійною виглядає пропозиція оновленої ст. 56 Закону щодо розміщення банками відомостей «про боржників, які є пов'язаними із банком особами, що прострочили виконання зобов'язань (за основною сумою та відсотками) перед банком на строк понад 180 днів, а також вимоги банку до таких боржників». На наш погляд, вказані дані не стосуються інформування споживачів послуг банку, що, загалом, є предметом регулювання вказаної статті, а має значення лише для цілей банківського нагляду. У цілому ж, внесена пропозиція потребує належного обґрунтування, зокрема, у контексті мети її запровадження.

Аналогічне зауваження стосується й нової ч. 6 ст. 18 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

1.28. Сумнівною виглядає пропозиція нового п. 13 ч. 2 ст. 60 Закону, за яким банківською таємницею є *«рішення Національного банку України про застосування заходів впливу, крім рішень про накладення штрафів, про віднесення банку до категорії неплатоспроможного, про відкликання банківської ліцензії та ліквідація банку»*, адже йдеться про рішення, якими передбачено заходи державного примусу за порушення, зокрема, банківського законодавства.

1.29. Видається зайвим припис оновленої ст. 61 Закону, за яким «особи, винні в розголошенні інформації, що становить банківську таємницю та/або її використанні на свою користь чи на користь третіх осіб, що заподіяло банку чи його клієнту збитки, зобов'язані відшкодувати завдані збитки та моральну шкоду відповідно до закону», адже попереднім приписом цієї ж статті вже передбачена загальна норма, що стосується відповідальності за порушення порядку розкриття та використання банківської таємниці.

2. Щодо змін до Закону України «Про Національний банк України» (далі у цьому пункті – Закон)

2.1. В оновленій ч. 13 ст. 10 Закону пропонується встановити, що «щомісячна винагорода члена Ради Національного банку становить 40 відсотків від максимального розміру посадового окладу члена Правління Національного банку». При цьому, виключається положення п. 20 ч. 1 цієї ж статті, згідно з яким «розмір щорічної винагороди члена Ради Національного банку України не може бути вищим за чотирикратний максимальний розмір заробітної плати члена Правління Національного банку за один місяць». Звертаємо увагу, що у супровідних до проекту документах відсутнє належне обґрунтування вказаного розміру винагороди, у тому числі, у контексті його впливу (враховуючи імовірне зниження розміру) на об'єктивність та незалежність прийняття рішень членами Ради Національного банку України.

2.2. Такими, що потребують належного обґрунтування, видаються пропозиції ч. 2 ст. 11 та ч. 6 ст. 13¹ Закону щодо зменшення кількості засідань членів Ради Національного банку України та Аудиторського комітету Ради з десяти до чотирьох разів на рік. Звертаємо увагу, що зазначені положення свого часу були запроваджені Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розбудови інституційної спроможності Національного банку України» від 18.06.2015 № 541-VIII з метою створення правових засад для посилення інституційної, економічної, функціональної та фінансової незалежності Національного банку України одночасно з посиленням ефективності діяльності його керівних органів.

2.3. Виникає питання щодо виключення у ст. 52 Закону припису стосовно участі у засіданнях Правління Національного банку України членів Кабінету Міністрів України з правом дорадчого голосу на фоні одночасного збереження припису, за яким «Голова Національного банку або за його дорученням один із його заступників можуть брати участь у засіданнях Кабінету Міністрів України з правом дорадчого голосу».

3. Потребує додаткового обґрунтування пропозиція оновленого п. 4 ч. 2 ст. 5 *Закону України «Про виконавче провадження»* дозволити приватним виконавцям здійснювати примусове виконання рішень Національного банку України, у той час, як за загальним правилом рішення, за якими стягувачами є держава, державні органи, покладається на органи державної виконавчої служби (державних виконавців).

4. До проекту є зауваження техніко-юридичного характеру.

4.1. У проекті про внесення змін до деяких законодавчих актів останні мають розмішуватися у хронологічному порядку.

4.2. Щодо змін до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення залучення інвестицій та запровадження нових фінансових інструментів», зокрема, у частині змін до Закону України «Про банки і банківську діяльність», звертаємо увагу на вимоги Регламенту Верховної Ради України, за якими «до законопроекту про внесення змін до законів додається порівняльна таблиця, яка містить редакцію відповідних положень (статей, частин, пунктів, абзаців тощо) *чинного* закону та нову його редакцію з урахуванням запропонованих змін» (ч. 6 ст. 91).

4.3. У проекті одночасно викладаються зміни до Закону України «Про банки і банківську діяльність» у п. 4 розділу I та у п. 2 розділу II проекту. При цьому, за змістом пропонованих у п. 2 розділу II проекту змін до вказаного Закону фактично йдеться про особливості правового регулювання відповідних відносин на перехідний період, пов'язаних із трирічним набранням чинності деяких положень цього Закону (п. 1 розділу II проекту).

З цього приводу зауважимо, що відповідно до вимог законодавчої техніки перехідні положення не можуть міститися у законопроектах про внесення змін до інших законів.

У разі необхідності врегулювання питань, що мають вирішуватися у перехідних положеннях, відповідні зміни повинні вноситися до основного закону (законів).

Відтак вказані у проекті зміни слід вміщувати не у прикінцевих та перехідних положеннях проекту, що розглядається, а у перехідних положеннях Закону України «Про банки і банківську діяльність».

Принагідно зауважимо, що, з метою дотримання єдиного підходу до викладення нормативних положень, виглядає доцільним застосування однакової назви ст. 35 Закону України «Про банки і банківську діяльність» у розділах I та II проекту.

5. Оскільки відповідно до ст. 55 Закону України «Про банки і банківську діяльність» головною метою банківського регулювання і нагляду з боку Національного банку України є безпека та фінансова стабільність банківської системи, для прийняття виваженого рішення щодо проекту доцільно отримати експертний висновок Національного банку України.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: І. Крегул, Я. Бережний, Є. Гришко, Е. Вальковський

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЙВНА

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000733B4200C444CE01

Дійсний до: 12.11.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/03-2021/2492 від 05.01.2021

311570